Lietas arhīva Nr. A42-00080-18/9
ECLI:LV:ADRJRIT:2018:0323.A420465613.9.S

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2018.gada 23.martā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese L.Andersone,

piedaloties pieteicējai /pers. A/, pieteicējas pārstāvim /pers. B/ un advokātam Andrejam Vilkam, atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Uzņēmumu reģistra pārstāvjiem /pers. C/ un /pers. D/, trešās personas dzīvokļu īpašnieku biedrības „/nosaukums/" pārstāvim /pers. E/,

atklātā tiesa sēdē izskatīja /pers. A/ pieteikumu par Uzņēmumu reģistra galvenā valsts notāra 2013.gada 9.augusta lēmuma Nr.1-5/158 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2013.gada 29.maijā Uzņēmumu reģistrā (turpmāk – reģistrs) tika iesniegts Dzīvokļu īpašnieku biedrības „/nosaukums/" (turpmāk – biedrība) 2013.gada 20.maija pieteikums par ieraksta izdarīšanu biedrību un nodibinājumu reģistrā par izmaiņām strīdus biedrības valdes sastāvā un juridiskajā adresē.

Pēc reģistra valsts notāra norādīto trūkumu novēršanas, 2013.gada 11.jūlijā reģistra valsts notārs pieņēma lēmumu Nr.6-24/82259/2 (turpmāk – sākotnējais lēmums) izdarīt ierakstu biedrību un nodibinājumu reģistrā par izmaiņām biedrības juridiskajā adresē un valdes sastāvā, proti, par to, ka no valdes atbrīvota valdes priekšsēdētāja pieteicēja /pers. A/, kā arī /pers. F/ un /pers. G/, bet valdē iecelta /pers. F/, /pers. H/ un /pers. G/.

Pieteicēja, uzskatot, ka strīdus biedrības valde no amata atcelta prettiesiski un reģistrs sākotnējā lēmuma pieņemšanas procesā pieļāvis vairākus pārkāpumus, sākotnējo lēmumu apstrīdēja.

Reģistra galvenais valsts notārs ar 2013.gada 9.augusta lēmumu Nr.1-5/158 (turpmāk – lēmums) sākotnējo lēmumu atstāja negrozītu.

[2] Nepiekrītot pārsūdzētajam lēmumam, pieteicēja vērsās Administratīvajā rajona tiesā. Pieteikums pamatots ar turpmāk minētiem argumentiem.

[2.1] Reģistrs, nesagaidot tiesas spriedumu lietā, kur lūgts atzīt par spēkā neesošiem biedrības biedru 2013.gada 14.maijā pieņemtos lēmumus, un zinot, ka pastāv civiltiesisks strīds, nevar biedrību un nodibinājumu reģistrā ierakstīt izmaiņas biedrības valdē.

[2.2] Reģistrs prettiesiski reģistrēja izmaiņas biedrības valdes sastāvā, nepieprasot Biedrību un nodibinājumu likuma 45.panta norādītās valdes locekļu rakstveida piekrišanu valdes locekļa amata atstāšanai.

[2.3] Iestāde nepareizi pielīdzina biedrību komersantam un kļūdaini pamato personai nelabvēlīgu administratīvo aktu ar Augstākās tiesas spriedumiem.

[2.4] Iepazīstoties ar iestādes agrākiem lēmumiem līdzīgās lietās, ir redzams, ka vairākās lietās galvenais valsts notārs ir prasījis paskaidrojumus no reģistrācijas pieteikuma iesniedzējiem, lietās ar sūdzību par falsifikāciju ir nosūtījis paziņojumu policijai. Tādējādi pastāv iestādes atšķirīga attieksme pret pieteicēju.

[2.5] Sākotnējā lēmuma un pēc tam arī pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas procesā reģistrs ir prettiesiski rīkojies, nepildot Valsts pārvaldes iekārtās likuma prasības, nepielaižot pieteicēju kā dalībnieku administratīvajā procesā, kā arī neizsniedzot pieteicējai informāciju (lietas materiālus) un iekasējot par šiem dokumentiem paaugstinātu samaksu.

[3] Rakstveida paskaidrojumā tiesai reģistrs pieteikumu neatzīst, pamatojoties uz lēmumā norādītajiem argumentiem. Papildus reģistrs norāda, ka atbilstoši Biedrību un nodibinājumu likuma prasībām to valdes locekļu piekrišana, kuri atstājuši biedrības valdes locekļu amatus, reģistrā nav jāsniedz un arī netika iesniegti.

Reģistrs arī norāda, ka reģistra prakse nav mainīta un joprojām biedrība, kā tiesību subjekts, tiek nodalīta no komersantiem, dzīvokļu īpašnieku kopībām un citiem tiesību subjektiem. Reģistrs paskaidro, ka nav attiecinājis uz biedrību tādas tiesību normas, kas regulē komersanta darbību, bet gan norādījis uz Satversmes tiesas un tiesību ekspertu secinājumiem par reģistra kompetenci iesniegto dokumentu pārbaudē, kas atzīta gan reģistra un tiesu praksē, gan tiesību ekspertu vidū.

[4] Administratīvajā rajona tiesā saņemtajā trešās personas biedrības rakstveida paskaidrojumā norādīts, ka pieteikums nav pamatots, jo reģistrs pārbauda reģistrējamos dokumentus tikai un vienīgi reģistrācijas iespējamības aspektā un neiesaistās strīdus izšķiršanā starp ieinteresētajām personām. Turklāt Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas tiesvedībā atrodas civillieta, kuras ietvaros tiks izvērtēta reģistrējamos dokumentos minēto faktu atbilstība patiesībai. Līdz ar to biedrības ieskatā pieteicējas vēršanās tiesā izskaidrojama ar personīgajām ambīcijām un neapmierinātību ar to, ka biedrība nolēmusi atbrīvot pieteicēju no biedrības valdes priekšsēdētaja amata.

[5] Izskatot lietu pēc būtības, Administratīvā rajona tiesa ar 2014.gada 3.aprīļa spriedumu pieteicējas pieteikumu noraidīja.

Pieteicēja par minēto Administratīvās rajona tiesas spriedumu iesniegusi apelācijas sūdzību.

Ar Administratīvās apgabaltiesas 2016.gada 18.maija spriedumu nolemts atcelt Administratīvās rajona tiesas 2014.gada 3.aprīļa spriedumu lietā

Nr.A420465613 un nodot lietu jaunai izskatīšanai Administratīvajai rajona tiesai. Apgabaltiesa spriedumā norādījusi, ka pirmās instances tiesas tiesnese neatteicās pieņemt pieteicējas pieteikumu daļā, kurā pieteicēja lūdza izvērtēt reģistra rīcības tiesiskumu. Lēmumā par lietas ierosināšanu pirmās instances tiesas tiesnese bija norādījusi, ka pieteicējas pieteikumā izteiktais lūgums pārbaudīt reģistra sākotnējā lēmuma pieņemšanas procesā veikto rīcību ir izvērtējams vienlaikus ar prasījumu par pārsūdzētā lēmuma atcelšanu, un, vērtējot pārsūdzētā lēmuma tiesiskumu, tiesa izvērtēs arī pieteicējas norādītās rīcības atbilstību tiesību normām. Tomēr pirmās instances tiesas 2014.gada 3.aprīļa spriedums nesatur nekādus tiesas argumentus un apsvērumus saistībā ar pieteicējas norādīto reģistra rīcību, lai arī tiesa pati bija norādījusi, ka šī rīcība ir pakļauta administratīvās tiesas kontrolei un tiks vērtēta vienlaikus ar prasījumu par pārsūdzētā lēmuma atcelšanu. Ievērojot minēto, tas, ka pirmās instances tiesas spriedumā pieteicējas norādītā reģistra rīcība vispār nav vērtēta (nav pat pieminēta), apgabaltiesas ieskatā, nozīmē, ka lietā nav pilna sprieduma. Ņemot vērā, ka lietā nav pilna pirmās instances tiesas sprieduma, konkrētajā gadījumā ir pamats atbilstoši Administratīvā procesa likuma 303.panta pirmās daļas 5.punktam pirmās instances tiesas spriedumu atcelt un nodot lietu jaunai izskatīšanai pirmās instances tiesai.

[6] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāvis pieteica noraidījumu tiesas sastāvam. Ar tiesas lēmumu pieteicējas pārstāvja pieteiktais noraidījums tiesnesei tika noraidīts. Pēc saīsinātā tiesas lēmuma nolasīšanas, pieteicējas pārstāvis pameta tiesas sēdi, nepiedaloties lietas izskatīšanā pēc būtības.

Reģistra pilnvarotā pārstāve tiesas sēdē pieteikumu neatzina, pamatojoties uz lēmumā un rakstveida paskaidrojumā tiesai norādītajiem argumentiem.

Biedrības pilnvarotais pārstāvis tiesas sēdē paskaidroja, ka pieteikums uzskatāms par noraidāmu, pamatojoties uz rakstveida paskaidrojumā norādītajiem argumentiem.

Motīvu daļa

[7] Tiesa, izvērtējot lietas materiālus to kopsakarībā ar administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumiem, secina, ka pieteikums nav pamatots un ir noraidāms.

[8] No lietas materiāliem konstatējami turpmāk minētie faktiskie apstākļi.

[8.1] 2013.gada 29.maijā reģistrā saņemts biedrības 2013.gada 20.maija pieteikums par ieraksta izdarīšanu biedrību un nodibinājumu reģistrā par izmaiņām biedrības valdes sastāvā un juridiskajā adresē (*lietas 1.sējuma 114.-118.lapa*).

[8.2] 2013.gada 14.jūnijā reģistra valsts notārs pieņēma lēmumu (*lietas 1.sējuma 24.-26.lapa*), ar kuru nolēma atlikt ieraksta izdarīšanu biedrību un nodibinājumu reģistrā par izmaiņām biedrības valdes sastāvā un juridiskajā adresē, konstatējot, ka biedrības iesniegtie dokumenti neatbilst normatīvo aktu prasībām.

[8.3] 2013.gada 4.jūlijā reģistrā saņemts biedrības iesniegums (*lietas 1.sējuma 113.lapa*), kurā norādīts, ka lēmumā konstatētie trūkumi ir novērsti un lūgts izskatīt pieteikumu atkārtoti. Iesniegumam cita starpā pievienots biedrības biedru 2013.gada 14.maija sapulces protokols Nr.1/1 (turpmāk - protokols) (*lietas 1.sējuma 110.-112.lapa*), no kura cita starpā redzams, ka, izskatot darba kārtības pirmo jautājumu, no amata atbrīvota biedrības esošā valde un apstiprināta valde šādā sastāvā - valdes priekšsēdētājs /pers. G/, valdes locekle /pers. F/ un valdes loceklis /pers. H/.

[8.4] 2013.gada 9.jūlijā reģistrā saņemts pieteicējas iesniegums (*lietas 1.sējuma 27.-29.lapa*), kurā apstrīdēta reģistra faktiskā rīcība.

[8.5] 2013.gada 11.jūlijā reģistra valsts notārs, izskatot biedrības iesniegumu, pieņēma sākotnējo lēmumu izdarīt ierakstu biedrību un nodibinājumu reģistrā par izmaiņām biedrības juridiskajā adresē un valdes sastāvā (*lietas 1.sējuma 30.-31.lapa*).

[8.6] 2013.gada 12.jūlijā reģistrā saņemts pieteicējas iesniegums, kurā lūgts atcelt sākotnējo lēmumu (*lietas 1.sējuma 32.-36.lapa*).

[8.7] Ar pārsūdzēto lēmumu (*lietas 1.sējuma 41.-45.lapa*) atzītas par tiesiskām reģistra valsts notāra darbības, reģistrējot izmaiņas biedrības juridiskajā adresē un izpildinstitūcijas sastāvā, ar kuru /pers. F/, /pers. A/ un /pers. G/ ir atbrīvoti no biedrības izpildinstitūcijas (valdes), bet /pers. F/, /pers. H/ un /pers. G/ iecelti biedrības valdē.

[9] Atbilstoši likuma „Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru" 4.panta pirmās daļas 2.punktam, lai nodrošinātu savu funkciju izpildi, reģistrs cita starpā pieņem lēmumu par Uzņēmumu reģistrā reģistrējamo tiesību subjektu un juridisko faktu reģistrēšanu, par izmaiņām attiecīgajā reģistrā vai dibināšanas un darbības dokumentu grozījumiem un izdara attiecīgu ierakstu.

Saskaņā ar minētā likuma 4.^{4} panta pirmo daļu reģistra amatpersona izdara ierakstus Uzņēmumu reģistra vestajos reģistros, pamatojoties uz ieinteresētās personas pieteikumu, tiesas nolēmumu vai valsts pārvaldes iestādes lēmumu.

No minētā secināms, ka par pamatu ieraksta izdarīšanai biedrību un nodibinājumu reģistrā Uzņēmumu reģistram var kalpot gan valsts pārvaldes iestādes lēmums vai tiesas nolēmums, gan arī ieinteresētās personas pieteikums, kas izskatāmajā gadījumā arī bija par pamatu sākotnējā lēmuma pieņemšanai, proti, biedrības 2013.gada 20.maija pieteikums par ieraksta izdarīšanu biedrību un nodibinājumu reģistrā par izmaiņām biedrības valdes sastāvā un juridiskajā adresē.

[10] Saskaņā ar Biedrību un nodibinājumu likuma 45.panta pirmo daļu valdes locekļus ievēlē ar biedru sapulces lēmumu, ja statūtos nav noteikts citādi.

Šā panta otrā daļa paredz, ka valdes locekli var atsaukt institūcija, kas šo valdes locekli ievēlējusi, vai biedru sapulce.

Savukārt panta piektā daļa nosaka, ka valdes loceklis var jebkurā laikā iesniegt biedrībai paziņojumu par valdes locekļa amata atstāšanu.

Atbilstoši panta sestajai daļai valdes locekļa ievēlēšana vai viņa pilnvaru izbeigšanās piesakāma ierakstīšanai reģistrā, pieteikumam pievienojot biedru sapulces vai citas statūtos noteiktās institūcijas protokola izrakstu ar lēmumu par valdes locekļa ievēlēšanu, pievienojot tam valdes locekļa rakstveida piekrišanu būt par valdes locekli, vai viņa atsaukšanu.

[10.1] Lietā nepastāv strīds par to, ka biedrības pārstāvis, iesniedzot pieteikumu izmaiņu reģistrēšanai biedrību un nodibinājumu reģistrā, ir iesniedzis arī biedrības 2013.gada 14.maija sapulces protokolu Nr.1/1 par izmaiņām valdes sastāvā.

[10.2] Nav pamatots pieteicējas viedoklis, ka nepieprasot valdes locekļu rakstveida piekrišanu valdes locekļa amata atstāšanai, reģistrs nevar reģistrēt izmaiņas biedrības valdes sastāvā.

No iepriekš minētajām Biedrību un nodibinājumu likuma 45.panta tiesību normām izriet, ka valdes locekļus ievēlē un tos arī atsauc biedru sapulce. Vienlaicīgi valdes loceklis jebkurā laikā var arī pats iesniegt biedrībai paziņojumu par valdes locekļa amata atstāšanu. Savukārt jebkādas izmaiņas valdes sastāvā ir piesakāmas ierakstīšanai reģistrā, iesniedzot biedru sapulces protokola izrakstu ar lēmumu par valdes locekļa ievēlēšanu, valdes locekļa rakstveida piekrišanu būt par valdes locekli, vai šī ievēlētā valdes locekļa atsaukšanu, jo valdes loceklis var jebkurā laikā iesniegt biedrībai paziņojumu par valdes locekļa amata atstāšanu. Taču no minētām tiesību normām neizriet, ka reģistram būtu jāiesniedz vēl arī iepriekšējās valdes locekļu piekrišana valdes locekļa amata atstāšanai, jo valdi gan ievēl, gan atsauc biedru sapulce.

[11] Likuma „Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru" 18^1.panta pirmā daļa redakcijā, kas bija spēkā lēmuma pieņemšanas brīdī, noteica, ka Uzņēmumu reģistra valsts notārs, izskatot iesniegtos dokumentus, pārbauda, vai: 1) iesniegti visi likumos paredzētie dokumenti, kurus reģistrē (pievieno lietai) vai uz kuru pamata izdara ierakstu biedrību un nodibinājumu reģistrā; 2) dokumentiem, kurus reģistrē (pievieno lietai) vai uz kuru pamata izdara ierakstu biedrību un nodibinājumu reģistrā, ir juridisks spēks un vai citas formas prasības atbilst normatīvajiem aktiem, kā arī vai ziņu un noteikumu apjoms un saturs atbilst normatīvajiem aktiem un citiem reģistrācijas lietā esošajiem dokumentiem; 3) biedrību un nodibinājumu reģistrā nav reģistrēts cits tiesisks šķērslis.

Saskaņā ar šā panta otro daļu Uzņēmumu reģistra kompetencē neietilpst biedrības vai nodibinājuma lēmuma pieņemšanas faktisko apstākļu pārbaude.

Panta trešā daļa noteica: ja, pārbaudot šā panta pirmajā daļā minētos apstākļus, šķēršļi nav konstatēti, Uzņēmumu reģistra valsts notārs pieņem lēmumu par ieraksta izdarīšanu (15.pants) vai dokumentu reģistrāciju (pievienošanu lietai).

Tātad no minētajām tiesību normām izriet, ka reģistram ir jāpārbauda, vai iesniegto dokumentu saturs atbilst formālajām prasībām. Ne ar šīm, ne citām tiesību normām reģistram nav piešķirtas tiesības veikt pārbaudi, kādos apstākļos ir sastādīti iesniegtie dokumenti. Valsts notāram jāpārbauda, vai iesniegtie dokumenti sastādīti atbilstoši normatīvajiem aktiem, nevis jāpārbauda dokumentos atspoguļoto faktu atbilstība patiesībai.

[11.1] No lietas materiāliem izriet, ka reģistra valsts notārs, izskatot iesniegtos dokumentus, nav konstatējis šķēršļus, kas būtu par pamatu atteikt izdarīt ierakstu biedrību un nodibinājumu reģistrā par izmaiņām biedrības juridiskajā adresē un valdes sastāvā.

[11.2] Saskaņā ar Biedrību un nodibinājumu likuma 37.panta pirmo daļu biedru sapulce ir lemttiesīga, ja tajā piedalās vairāk nekā puse no biedriem, ja statūtos nav noteikts citādi. Attiecībā uz grozījumu izdarīšanu statūtos biedru sapulce ir lemttiesīga, ja tajā piedalās vairāk nekā puse no biedriem, ja statūtos nav noteikts lielāks kvorums.

Atbilstoši Biedrību un nodibinājumu likuma 38.panta pirmajai daļai biedru sapulces lēmums ir pieņemts, ja par to nobalso vairāk nekā puse no klātesošajiem biedriem, ja likumā vai statūtos nav noteikts lielāks balsu skaits.

Pārbaudot lietas materiālos esošo protokolu, tiesa konstatē, ka biedrības lēmumi par izmaiņām biedrības valdē un izmaiņām juridiskajā adresē, pieņemti likumā noteiktajā kārtībā, tas ir – biedru sapulce bija lemtspējīga, un lēmumi pieņemti, nobalsojot vairāk nekā pusei no klātesošajiem biedriem.

Tā kā reģistrā tika iesniegti visi likumos paredzētie dokumenti – pieteikums un biedrības biedru sapulces protokols, biedrības pieņemtajiem lēmumiem par izmaiņām biedrības valdē un izmaiņām juridiskajā adresē ir juridisks spēks, kā arī ziņu un noteikumu apjoms un saturs atbilst normatīvajiem aktiem, arī tiesa nekonstatē šķēršļus, kas būtu par pamatu reģistram atteikt izdarīt ierakstu biedrību un nodibinājumu reģistrā par izmaiņām biedrības juridiskajā adresē un valdes sastāvā.

[11.3] Tiesas ieskatā nav pamatots pieteicējas arguments, ka reģistrs, nesagaidot tiesas spriedumu lietā, kur lūgts atzīt par spēkā neesošiem biedrības biedru 2013.gada 14.maijā pieņemtos lēmumus, un zinot, ka pastāv civiltiesisks strīds, nevar biedrību un nodibinājumu reģistrā ierakstīt izmaiņas biedrības valdē.

Augstākā tiesa vairākkārt ir atzinusi, ka reģistrs pārbauda dokumenta formālo atbilstību likumā noteiktajām prasībām, bet nevērtē lēmumu pieņemšanas faktiskos apstākļus (*skat. Augstākās tiesas 2010.gada 18.marta spriedumu lietā SKA-69/2010*).

Tādējādi reģistrs nav tiesīgs pārbaudīt faktiskos apstākļus, kas saistīti ar iesniegto dokumentu sastādīšanu, jo likums „Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru" noteic, ka iestāde pārbauda vienīgi to, vai iesniegtie dokumenti un tajos ietvertie lēmumi atbilst likuma prasībām. Tāpēc neatkarīgi no tā, ka pastāv civiltiesisks strīds par lēmumu pieņemšanas faktiskajiem apstākļiem, reģistram nav tiesību atteikt izdarīt ierakstu biedrību un nodibinājumu reģistrā par izmaiņām biedrības juridiskajā adresē un valdes sastāvā.

Turklāt saskaņā ar Biedrību un nodibinājumu likuma 40.panta pirmo daļu, tiesa, pamatojoties uz biedrības biedra, valdes locekļa, revidenta pieteikumu, var atzīt biedru sapulces lēmumu par spēkā neesošu, ja šāds lēmums vai tā pieņemšanas procedūra ir pretrunā ar likumu vai statūtiem, vai ir pieļauti būtiski pārkāpumi sapulces sasaukšanā vai lēmuma pieņemšanā.

Tātad tikai tiesa var atzīt protokolā ietvertos lēmumus par spēkā neesošiem. Līdz ar to fakts, ka tiesā ir ierosināta lieta, nenozīmē, ka prasība tiks apmierināta, tādējādi tikai gadījumā, ja reģistrā tiks iesniegts spēkā stājies tiesas spriedums, ar kuru atzīts, ka biedrības pieņemtie lēmumi, uz kuru pamata izdarīti ieraksti biedrību un nodibinājumu reģistrā, ir spēkā neesoši, reģistram būs tiesisks pamats pārskatīt sākotnējo lēmumu.

[11.4] Pieteicēja norāda, ka pastāv iestādes atšķirīga attieksme pret pieteicēju, jo vairākās lietās galvenais valsts notārs ir prasījis paskaidrojumus no reģistrācijas pieteikuma iesniedzējiem par falsifikāciju un ir nosūtījis paziņojumu policijai.

Saskaņā ar likuma „Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru" 18^1.panta septīto daļu, ja Uzņēmumu reģistram tiek iesniegti nepārprotami pierādījumi, kas apliecina paraksta viltošanas faktu, Uzņēmumu reģistra valsts notārs pieņem lēmumu par atteikumu reģistrēt (pievienot lietai) dokumentus vai izdarīt ierakstu biedrību un nodibinājumu reģistrā.

Izskatāmajā lietā tiesa nekonstatē nepārprotamus pierādījumus, kas apliecinātu paraksta viltošanas faktu vai cita veida falsifikācijas pazīmes iesniegtajos dokumentos.

[12] Pieteicēja ir izvirzījusi arī prasījumu atzīt par prettiesisku reģistra rīcību, nepielaižot pieteicēju kā dalībnieku administratīvajā procesā, kā arī neizsniedzot pieteicējai informāciju (lietas materiālus) un iekasējot par šiem dokumentiem paaugstinātu samaksu.

[12.1] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 28.panta pirmo daļu par trešo personu administratīvajā procesā var būt privātpersona, kuras tiesības vai tiesiskās intereses attiecīgais administratīvais akts var ierobežot vai kuru var skart tiesas spriedums lietā. Atbilstoši šā panta trešajai daļai trešajai personai administratīvā procesa dalībnieka statusu piešķir ar iestādes vai tiesas lēmumu pēc šīs personas iesnieguma; trešo personu var pieaicināt lietā arī pēc administratīvā procesa dalībnieka vai tiesas iniciatīvas. Minētā panta piektajā daļā paredzēts, ka lēmumu par atteikšanos pieaicināt trešo personu iestādē šī persona, adresāts vai iespējamais adresāts septiņu dienu laikā pēc tam, kad lēmums attiecīgajai personai paziņots vai citādi kļuvis zināms, var apstrīdēt augstākā iestādē, bet, ja augstākas iestādes nav vai tā ir Ministru kabinets, – pārsūdzēt tiesā; Augstākas iestādes lēmumu septiņu dienu laikā var pārsūdzēt tiesā.

No lietas materiāliem neizriet, ka pieteicēja būtu lūgusi reģistram piešķirt pieteicējai trešās personas statusu minētajā lietā un ka reģistrs būtu pieņēmis lēmumu, ar kuru būtu atteicies pieaicināt pieteicēju kā trešo personu.

Trešās personas pieaicināšana kalpo preventīvai individuālai aizsardzībai. No lietas materiāliem izriet, ka pieteicēja nebija apmierināta ar reģistra valsts notāra pieņemto lēmumu un pieteicējai bija iespēja attiecīgās tiesiskās intereses īstenot, iesniedzot sūdzību par reģistra sākotnējo lēmumu. Reģistra galvenais valsts notārs, izskatot pieteicējas sūdzību un pieņemot pārsūdzēto lēmumu, ir izvērtējis pieteicējas viedokli un argumentus šajā lietā. Tādējādi nav pamatots pieteicējas arguments, ka viņa netika pielaista kā dalībniece administratīvajā procesā.

[12.2] Likuma „Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru" 9.panta pirmā daļa noteica, ka pēc Saeimas, Ministru kabineta, tiesībaizsardzības, kontroles institūciju un citu valsts pārvaldes iestāžu, kā arī tiesu izpildītāju pieprasījuma Uzņēmumu reģistrs bez maksas sniedz visu nepieciešamo informāciju no reģistriem, ievērojot normatīvajos aktos noteiktos ierobežojumus. Pašvaldības šo informāciju bez maksas var saņemt savas teritorijas robežās. Atbilstoši šā panta otrajai daļai šā panta pirmajā daļā nemināmajām juridiskajām un fiziskajām personām ir tiesības pēc valsts nodevas

samaksāšanas saņemt šā panta pirmajā daļā minēto informāciju. Par izrakstu no reģistriem un šo reģistru lietās esošu dokumentu atvasinājumu un izziņu izsniegšanu, kā arī par iepazīšanos ar reģistrācijas lietu ņemama valsts nodeva, kuras apmēru, samaksas kārtību un atvieglojumus nosaka Ministru kabinets. Panta trešā daļa paredz, ka Uzņēmumu reģistrs izsniedz reģistrācijas lietā esošo dokumentu atvasinājumus papīra formā vai elektroniski, ja saņemts rakstveida (tajā skaitā elektronisks) pieprasījums no ieinteresētās personas.

No minētām tiesību normām nepārprotami izriet, ka informāciju, tai skatā arī reģistru lietās esošos dokumentus, reģistrs juridiskajām un fiziskajām personām pēc to rakstveida pieprasījuma izsniedz pēc valsts nodevas samaksas, kuras apmēru, samaksas kārtību un atvieglojumus nosaka Ministru kabinets.

Lietā nav konstatējams, ka reģistrs nav izsniedzis kādu no pieteicējas pieprasītajiem dokumentiem vai ir iekasējis par šo dokumentu kopiju izsniegšanu paaugstinātu samaksu, kas nav paredzēta Ministru kabineta 2009.gada 6.oktobra noteikumos Nr.1128 „Noteikumi par valsts nodevu par informācijas sniegšanu no Uzņēmumu reģistra reģistriem". Lietā arī nav konstatējams, ka kādam citam procesa dalībniekam lietā esošo dokumentu kopijas tika izsniegtas bez maksas.

Turklāt tiesa norāda, ka saskaņā ar Ministru kabineta 2005.gada 17.jūnija noteikumiem Nr.360 „Noteikumi par Uzņēmumu reģistra sniegtajiem maksas pakalpojumiem" arī par ieraksta izdarīšana Uzņēmumu reģistra žurnālā biedrību un nodibinājumu reģistrā iesniedzējam ir jāmaksā valsts nodeva. Tātad arī biedrība par ieraksta izdarīšanu biedrību un nodibinājumu reģistrā par izmaiņām biedrības valdes sastāvā un juridiskajā adresē ir samaksājusi valsts nodevu Ministru kabineta noteikumos paredzētajā apmērā.

Līdz ar to nav pamatots pieteicējas viedoklis, ka iestāde ir pieļāvusi atšķirīgās attieksmes aizliegumu (diskriminēja pieteicēju pēc dzimuma), izsniedzot citam procesa dalībniekam dokumentus bez maksas.

[12.3] Apkopojot iepriekš minēto, tiesa nesaskata administratīvā akta izdošanas procesā pieļautu procesuālu pārkāpuma, kas būtu radījis pieteicējas tiesību vai tiesisko interešu aizskārumu.

[13] Ņemot vērā spriedumā konstatētos faktiskos un tiesiskos apstākļus, reģistra rīcība, pieņemot biedrības pieteikumu par ieraksta izdarīšanu biedrību un nodibinājumu reģistrā par izmaiņām biedrības valdes sastāvā un juridiskajā adresē un pieņemot sākotnējo lēmumu, kas atstāts spēkā ar pārsūdzēto lēmumu, ir atzīstama par tiesisku un pamatotu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246. – 251.pantu, 289. - 291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

noraidīt /pers. A/ pieteikumu par Uzņēmumu reģistra galvenā valsts notāra 2013.gada 9.augusta lēmuma Nr.1-5/158 atcelšanu**.**

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvajā rajona tiesā.

Tiesnese *(paraksts)* L.Andersone